

Η ώριμη ποίηση της Κικής Δημουλά

/ [Πεμπτούσία](#)

image not found or type unknown

«...Βαδίζεις σε μιαν έρημο. Ακούς ένα πουλί που κελαηδάει. Όσο κι αν είναι απίθανο να εκκρεμεί ένα πουλί στην έρημο, ωστόσο εσύ είσαι υποχρεωμένος να του φτιάξεις ένα δέντρο. Αυτό είναι το ποίημα...»

Κική Δημουλά

Η ώριμη ποίηση της Κικής Δημουλά μετατόπισε τον νεοελληνικό ποιητικό λόγο σε μια καινούργια διάσταση γραφής. Βιώνοντας το δράμα της υπαρξιακής διάλυσης του μεταπολεμικού ανθρώπου και ταυτόχρονα το αδιέξοδο ενός κόσμου που έχει χάσει το χάρισμα της πίστης, η ποίησή της χαρτογράφησε ένα κόσμο χωρίς βεβαιότητες και εστίες, έναν κόσμο μέσα στον οποίο ο ποιητής για να υπάρξει έπρεπε να καταδυθεί στις θεμελιακές δυνάμεις της δημιουργικής πράξης και να παρέμβει καθοριστικά στην λογική τους.

Έτσι η γραφή της Δημουλά έστρεψε την γραμματική της ελληνικής γλώσσας εναντίον της σημασίας των λέξεων της, επιχειρώντας να ενδυναμώσει το

συγκινησιακό απόθεμα του στίχου μέσα από την έκπληξη και τον αιφνιδιασμό. Όλοι οι στίχοι της υπαινίσσονται την στερεότητα ενός κόσμου που δεν τον βλέπουν τα μάτια αλλά που φανερώνεται ακέραιος μέσα από την φαντασιακή ανασυγκρότησή του εντός του ποιήματος ως οργανικού συνόλου. Με την ποίηση της Δημουλά η διάσταση του αίονης και του αδόκητου κατέστη ενεργός παράγοντας ποιητικής συγκίνησης στην γλώσσα μας.

Η ποίησή της αναπτύσσει την θεματική της απουσίας και της λήθης σαν ένα μετατοπιζόμενο καλειδοσκόπιο, όπου τα χρώματα και τα σχήματα διαλύονται και συγχέονται το ένα μέσα στο άλλο για να ανασυνταχθούν σε μια κρυφή αρμονία και τάξη.

Η ποίηση της Δημουλά μεταβάλλει αγιαστικά την ρευστότητα σε πορεία μετουσιωτική: το σύμπαν ξαναγίνεται κόσμος, η αγωνία μεταμορφώνεται σε αδημονία, η απουσία εμφανίζεται ως πλήρωμα χρόνου. Η γλώσσα της ποιήτριας διασπά τους εθισμούς και καταργεί τις βεβαιότητες μιας ρομαντικής παράδοσης που δεν βλέπει τον χαμένο χρόνο ως διαρκή και ενεργό παρουσία. Μέσα από τους στίχους της ο προσωπικός χρόνος γεννιέται εκ νέου και κερδίζεται για πάντα ως συλλογική εμπειρία και πρισματική εικόνα. Η ποίησή της μέσα από τα σκύβαλα του Ηράκλειτου αρθρώνει τον κάλλιστο κόσμο μιας προσωπικής οντολογίας και τον καθιστά αισθησιακή ύλη και αισθητικό φαινόμενο.

Για την Δημουλά η σιωπή, η αποδημία, η ελαχιστότης εισέρχονται μέσα στην γλώσσα για να διαλύσουν την συνοχή μιας λογικής που δεν μπορεί να αποκρυπτογραφήσει το μήνυμά τους. Μέσα τους η ποιήτρια ανακαλύπτει υπαρξιακές διαστάσεις που λανθάνουν στην εμπειρία αλλά που το μυαλό, σκοτισμένο από την ορθολογιστική ζάλη, αρνείται να τις αποδεχθεί. Αυτός είναι και ο σκοπός της ποίησής της: να δημιουργήσει τον χώρο όπου θα πραγματοποιηθούν τα επιφάνεια του κάλλιστου κόσμου. Κάθε της ποίημα αποτυπώνει και εντοπίζει διαστάσεις αυτού του αναμενόμενου κόσμου μέσα στην πολυμορφία και την απροσδιόριστη τάξη του.

Για τούτο και κάθε ποίημα υπονομεύει την επικράτεια της σιωπής, κάθε λέξη καταργεί το κράτος του ζόφου. Η ποιήτρια θέλει να φέρει στο φως της όρασης τις κινητήριες δυνάμεις της ψυχής - όχι το φροϋδικό υποσυνείδητο των καταπιεσμένων επιθυμιών αλλά το χώρο του id, της σκοτεινής Περσεφόνης που ανήκει σε καθέναν από τους θνητούς και βασιλεύει μέσα στον προσωπικό μας άδη: μια προσωπική άνοιξη, διάνοιξη στην πολυμορφία.

Κάθε ποίημα λοιπόν της Δημουλά είναι μια νέκυια, μια ανάκληση νεκρών μέσα από την κατονομοσία της απύσας αίσθησης που άφησαν πίσω τους· και κάθε όνομα ουσιουργεί στους στίχους της, πλάθει ουσία και ενέργεια σώμα, λόγο και ανθρώπινη ζεστασιά.

Για την Δημουλά τα πάντα ζουν σε μια πολυεπίπεδη ταυτοχρονία, μέσα στον χρόνο της μνήμης όπου δεν υπάρχει διάκριση στιγμών αλλά όλα ταυτίζονται απόλυτα και απελευθερώνονται λυτρωτικά μέσα από το δέος της μνήμης. Γιατί αυτό το πρωταρχικό συναίσθημα κυριαρχεί στο έργο της: δέος μπροστά στον χαμό και την διάλυση, στον χρόνο και τη φυγή, δέος μπροστά στην δύναμη της γλώσσας να ανασταίνει και να αποκαθιστά στην ευκρινέστερη ακεραιότητά τους όσα έχουν σβήσει και απομακρυνθεί.

Εν ολίγοις, η ποίηση της Δημουλά εικονογραφεί την αποκατάσταση συμμετρικών αναλογιών μεταξύ μνήμης και πραγμάτων, μεταξύ ανθρώπων και χώρου, βλέπει το τέλος μέσα στην φθορά μιαν πρόγευση μετουσίωσης, την διάρκεια που χαρίζει στο χάος και την σύγχυση της ιστορία